

Metodický list

Herfindahl - Hirschmanův Index

I. Definice a obsah

Herfindahl – Hirschmanův Index, HHI (taktéž používané zkrácené označení Herfindahl index), se používá v rámci teorie antimonopolní politiky k měření koncentrace daného odvětví na trhu. S klesající koncentrací odvětví, tj. zpravidla rostoucí konkurencí, tento index klesá. Nabývá hodnot od 0 (v případě nulové koncentrace) do 10 000 (v případě maximální koncentrace).

II. Způsob výpočtu

Je definován jako součet druhých mocnin tržních podílů (v %) každé firmy v odvětví, tedy:

$$HHI = \sum_{i=1}^n s_i^2 = s_1^2 + s_2^2 + \dots + s_n^2$$

kde s_i je podíl na trhu i -té firmy a n počet firem v odvětví.

III. Zdroje a metodika zjišťování

Zdrojem pro výpočet HHI za oblast životních pojišťoven je výkaz:
POJ (ČNB) 11-04 / RISIPE11 „Čtvrtletní bilance aktiv a pasiv pojišťovny pro národní účty“

Zdrojem pro výpočet HHI za oblast fondů penzijních společností (do 31.12.2012 penzijních fondů) je výkaz:

PEF (ČNB) 12-04 / RISIPE12 „Čtvrtletní bilance aktiv a pasiv penzijní společnosti/fondu penzijní společnosti pro národní účty“

IV. Členění

HHI pro životní pojištění, důchodové spoření a penzijní připojištění jsou počítány za tyto ukazatele:

- Technické rezervy životního pojištění
- Prostředky účastníků penzijního připojištění (transformované fondy)
- Prostředky účastníků účastnických fondů
- Prostředky účastníků důchodového spoření

V. Změna metodiky

Údaje jsou k dispozici čtvrtletně v časových řadách od 1. čtvrtletí 2006 (pro Prostředky účastníků účastnických fondů a Prostředky účastníků důchodového spoření od 1. čtvrtletí 2013).

VI. Vykazující subjekty

Vykazujícími subjekty jsou pojišťovny, působící v oblasti životního pojištění včetně poboček zahraničních pojišťoven a fondy penzijních společností v ČR.

Časové řady nejsou zpětně očišťovány o zaniklé subjekty.